TÜRK KILAVUZ KAPTANLAR DERNEĞİ
Turkish Maritime Pilots' Association

01.02.2026

Sayı : 009-G-0026
Konu: Basın Bildirisi Hakkında

(Türk Kılavuz Kaptanlar Derneği – TKKD)

Kocaeli–İzmit Körfezi ile Nemrut–Aliağa Körfezi'nde kılavuzluk hizmetlerinin bölünüp, ihale edilerek özel firmalara devredilmesi sürecinde, 11 Şubat 2025 tarihli "Kılavuzluk ve Römorkörcülük Hizmetleri Hakkında Yönetmelik''e açıkça aykırı uygulamalar yapılmaktadır.

Yürürlükteki mevzuat açık ve nettir:
Bir bölgesel kılavuzluk hizmet sahasının devralınabilmesi için, o bölgeye ait ehliyete sahip, yönetmelikte öngörülen sayıda kılavuz kaptanın fiilen mevcut olması zorunludur.
Bu koşulun staj yaptırılarak tamamlanması mevzuatta öngörülmemiş olup, bu yönde girişimlerde bulunularak söz konusu koşulun karşılanmaya çalışılması hukuka aykırıdır.

Bu zorunluluğa ilişkin tespit yalnızca meslek örgütleri tarafından değil; TBMM'ye yapılan başvuru dilekçelerine Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Denizcilik Genel Müdürlüğü tarafından verilen resmî cevapta da teyit edilmiş bulunmaktadır.

Söz konusu resmî açıklamada, "İhaleler sonrası ihtiyaç duyulan kılavuz kaptan sayısının yalnızca ilgili bölgesel hizmet sahası ehliyetine sahip kılavuz kaptanların istihdamı yoluyla sağlanacağı ve kılavuz kaptanların çalışma haklarını kaybetmelerinin söz konusu olmadığı" hiçbir tereddüde yer bırakmayacak biçimde belirtilmiştir.

Caferağa Mah. Albay Faiz Sözdener Cad.
Benson İş Merkezi No:17 Kat:2 D:3
34710 Kadıköy/İstanbul
+90 216 330 01 69
info@turkishpilots.org
www.turkishpilots.org

Mevzuatın yukarıda aktarılan emredici hükmüne ve ilgili İdarenin yazılı teyidine rağmen uygulamada;

Eksik kılavuz kaptan sayısının staj yoluyla tamamlanmaya çalışıldığı, Mevzuata aykırı bu uygulamaya katılmayan kılavuz kaptanlar üzerinde sözlü baskı oluşturulduğu, Kılavuz kaptanların işsizlik endişesiyle karşı karşıya bırakıldığı görülmektedir.

Özellikle Nemrut–Aliağa Körfezi özelinde;

Bölgenin ikiye ayrılması sonrası son yönetmelik uyarınca belirlenen norm kadro toplam 29 kılavuz kaptan (14+15) olarak düzenlenmiştir.
Oysa bir önceki yönetmelik döneminde bölgede 2 adet B sınıfı ve 1 adet A sınıfı kılavuzluk teşkilatı bulunmakta olup, fiilen istihdam edilen norm kadro toplam 40 kılavuz kaptandan (8+8+24) oluşmaktaydı.

Bu durum, İdarenin resmî açıklamalarında belirtilen "kılavuz kaptanların çalışma haklarını kaybetmeyeceği" yönündeki yazılı beyanın aksine, yalnızca bu bölgede dahi en az 10 kılavuz kaptanın işini kaybetmesi sonucunu doğuracaktır.

Ayrıca bölgede kalmaya devam eden kılavuz kaptanların iş yükünün artması, buna bağlı olarak yoğunluk, yorgunluk ve ticari baskının yükselmesi, ciddi emniyet riskleri doğuracaktır.

Öte yandan Kocaeli–İzmit Körfezi'nde hâlihazırda 70'in üzerinde bölge ehliyetine sahip kılavuz kaptan fiilen mevcutken, herhangi bir mücbir sebep, personel yetersizliği veya emniyet gerekçesi bulunmaksızın, staj yoluyla bölge dışından Kılavuz Kaptan teminine gidilmeye çalışılmasının da tereddütler doğmasına neden olmaktadır.

Caferağa Mah. Albay Faiz Sözdener Cad.
Benson İş Merkezi No:17 Kat:2 D:3
34710 Kadıköy/İstanbul
+90 216 330 01 69
info@turkishpilots.org
www.turkishpilots.org

İdarenin, yürürlükteki yönetmelik hükümleri uyarınca bölge ehliyetine sahip kılavuz kaptan istihdam edilmesi zorunluluğunu bilmesine rağmen; bu şartı bilerek ihaleye giren isteklinin, yukarıda aktarılan ve bizzat İdare tarafından da teyit edilmiş açık hükme aykırı girişimlerde bulunması, ilgili bölgelerde belirsizlik ve uygulama karmaşasına yol açmaktadır.

Söz konusu durum, kılavuz kaptanlar arasında ciddi huzursuzluklara neden olmakta; çalışma barışını zedeleyerek, mesleğin doğası gereği sahip olunması gereken dikkat ve özen seviyesinin azalması riskini beraberinde getirmektedir.

Açıkça ifade ediyoruz:

Mevzuat da TBMM'ye verilen dilekçelerin resmî cevapları da açıktır.
Buna rağmen sürdürülen bu uygulamaların hukuka ve hizmetin gereklerine aykırı olduğunu değerlendiriyoruz.
Türk Kılavuz Kaptanlar Derneği olarak;
* Yönetmeliğe aykırı staj ve personel dayatmalarının derhal durdurulmasını,
* Bölge devralmalarının yalnızca bölge ehliyetine sahip kılavuz kaptanlarla yapılmasını,
* Meslek mensuplarının iş güvencesini fiilen ortadan kaldıran uygulamalara son verilmesini,
talep ediyoruz.

Ülkemizin en yoğun ticari faaliyetlerinin yürütüldüğü iki körfezde, bölgesel tecrübeye sahip kılavuz kaptanlar yerine staj sürecindeki personelin görevlendirilmesi; deniz emniyeti, operasyonel süreklilik ve etkin risk yönetimi açısından ciddi kaygılar doğurabilecek niteliktedir.

Caferağa Mah. Albay Faiz Sözdener Cad.
Benson İş Merkezi No:17 Kat:2 D:3
34710 Kadıköy/İstanbul
+90 216 330 01 69
info@turkishpilots.org
www.turkishpilots.org

Türk Kılavuz Kaptanlar Derneği'nin (TKKD) ilgili yönetmeliğe karşı açtığı davada da açıkça ortaya koyduğu üzere, söz konusu düzenlemenin uygulanması hâlinde seyir emniyeti ile can ve çevre güvenliğinin geri döndürülemez biçimde zafiyete uğraması riski bulunmaktadır. Deniz emniyetinin asli unsuru olan deneyim ve yerel bilgi, bu tür yüksek yoğunluklu ve karmaşık trafik bölgelerinde ikame edilemez niteliktedir.

Bu nedenle, kamu yararı ve deniz emniyetinin önceliklendirilmesi gereken bu süreçte, telafisi mümkün olmayan sonuçlara yol açabilecek uygulamalardan ivedilikle kaçınılması gerekmektedir.

Türk Kılavuz Kaptanlar Derneği Yönetim Kurulu

Kapt. Ali ÖNEMLİ
Genel Sekreter

Kapt. Nildeniz SÜTÇÜ ŞEN
Yönetim Kurulu Başkanı

Caferağa Mah. Albay Faiz Sözdener Cad.
Benson İş Merkezi No:17 Kat:2 D:3
34710 Kadıköy/İstanbul

+90 216 330 01 69
info@turkishpilots.org
www.turkishpilots.org